

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Șurîghin Andrei și
Maței Nina,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maței
Nina împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la înlăturarea obstacolelor la
folosirea bunului imobil și repararea prejudiciului, la cererea de chemare în
judecată depusă de Șurîghin Andrei împotriva Ninei Maței și Butnaru Mihail cu
privire la obligarea executării obligațiilor contractuale, și la cererea de chemare
în judecată înaintată de Maței Nina împotriva Agenției Servicii Publice cu
privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul,

*(Dosarul nr.2ra-1428/23
Nr. PIGD 2-19125361-01-2ra-13092023)*

Recursurile nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) CPC. Dezacordul
recurenților cu decizia instanței de apel nu poate constitui temei de casare a acesteia.

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: M. Bușuleac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: N. Bondarenco, I. Dănăilă, S. Pilipenco)

04 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursurilor declarate de Șurîghin Andrei și Maței Nina,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 ianuarie 2016, Maței Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Butnaru Mihail, solicitând lichidarea obstacolelor în urma încălcării dreptului de proprietate și impunerea la executarea obligației în natură prin restabilirea hotarelor terenului.

2. În motivarea acțiunii Maței Valeriu a indicat că deține în proprietate terenul aferent casei de locuit, iar vecinul său Butnaru Mihail, în toamna anului 2015, de sine stătător, samavolnic, a demolat gardul între hotarele ce delimitează terenurile aferente. La instalarea unui gard nou au fost schimbate hotarele terenurilor, cauzându-i un prejudiciu. A încercat să soluționeze conflictul pe care extrajudiciară, cu toate acestea nu s-a soldat cu succes.

3. La 11 mai 2016, Maței Nina a depus cerere, prin care a solicitat admiterea sa în proces în calitate de coreclamantă, în ordinea coparticipării procesuale obligatorii, poziționându-se a fi coproprietarul terenului aferent al reclamantului Maței Valeriu.

4. La 05 octombrie 2016, Maței Nina și Maței Valerii au depus cerere de modificare a temeiului acțiunii, formulată împotriva lui Butnaru Mihail, solicitând obligarea pârâtului de a înceta atentarea inadmisibilă asupra construcției amplasate în nemijlocita apropiere de gardul construit de către acesta, prin amenajarea orificiilor de scurgere a apei și repararea prejudiciului cauzat în rezultatul ruinării pereților și podeaua construcției (f.d. 68-69, 101, vol.I).

5. La 15 februarie 2017, Maței Nina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Cahul și Tamarei Sîrbu, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea cererii în termenul stabilit de lege și obligarea soluționării cererii și eliberarea răspunsului solicitat în conformitate cu art.16 alin.(3) din Legea cu privire la petiționare.

6. În susținerea acțiunii Maței Nina a indicat că la 28 decembrie 2016 s-a adresat Primăriei orașului Cahul cu cererea nr.2704, însă în termenul de 30 zile stabilit de legislație, până în prezent nu a primit niciun răspuns.

7. La 18 mai 2017, Maftai Nina a depus cerere, solicitând atragerea în proces calitate de intervenient accesoriu, Oficiul teritorial Cadastral Cahul în cauza civilă, la acțiunea dânzei împotriva Primăriei or. Cahul și Tamarei Sîrbu, drept motiv invocând că la 28 decembrie 2016 a depus cererea nr.2704, prin care a informat Primăria or. Cahul despre faptul că i s-a încălcat dreptul de proprietate în urma unei construcții samavolnice, cu depășirea hotarului, situată pe str. *****, iar prin notificarea nr.02/1-32-301 din 16.02.2017, se face trimitere la antrenarea organului Cadastral Teritorial Cahul.

8. La 26 mai 2017, Șurîghin Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Maftai și Mihail Butnaru, solicitând obligarea Ninei Maftai să înlătore factorii de inundare cu ape pluviale a încăperii arendate în baza contractului de arendă a spațiului nelocativ din 21 iunie 2016 (f.d.35-36, vol.I).

9. În susținerea acțiunii Șurîghin Andrei a indicat că prin contractul din 21 iunie 2016 a închiriat o încăpere nelocativă de la Maftai Nina, însă în încăperea respectivă pătrunde apa pluvială. Pârâta nu poate să soluționeze problema dată, deoarece Butnaru Mihail, proprietarul terenului învecinat, îngrădește calea de acces, prin care se scurg apele pluviale de pe terenul respectiv.

10. La 17 august 2017, Maftai Nina, coreclamant Maftai Valerii, au depus cerere de chemare în judecată împotriva OCT Cahul al Î.S. „Cadastru”, prin care solicită restituirea sumei achitată în surplus pentru prestarea serviciului cadastral, invocând că în baza încheierii Judecătorei Cahul, sediul Central din 18 august 2016, au fost efectuate măsurări a terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în *****, înregistrat după Maftai Nina, și a lotului de pământ ce aparține lui Butnaru Mihail, amplasat în *****, cheltuielile aferente pentru efectuarea concluziei specialistului, au fost puse în obligația Ninei Maftai. În rezultatul efectuării lucrărilor s-a încasat suma de 1244,40 de lei, pe care o consideră exagerată ca mărime (f.d. 65, vol.I).

11. La 10 decembrie 2018, Nina Maftai a depus cerere, solicitând schimbarea statutului procesual din „coreclamantă” în „reclamantă” în cadrul examinării acțiunii inițiale din 20 ianuarie 2016 depusă împotriva lui Butnaru Mihail.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

12. Prin încheierea din 04 iulie 2016 a Judecătorei Cahul, Maftai Nina a fost atrasă în proces, în calitate de coreclamantă, la acțiunea reclamantului Maftai Valeriu împotriva pârâtului Butnaru Mihail, privind înlăturarea obstacolelor (f.d. 155, vol.I).

13. Prin încheierea din 04 iulie 2016 a Judecătorei Cahul, Butnaru Stepanida a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acțiunea reclamantului Maftai Valeriu împotriva lui Butnaru Mihail privind

înlăturarea obstacolelor, pe motiv că Butnaru Stepanida este coproprietara bunului imobil în litigiu (f.d. 150, vol.I).

14. Prin încheierea din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Cahul s-a respins cererea Ninei Maftai cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii (f.d.164-165, vol.I).

15. Prin încheierea din 25 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central a fost dispusă conexarea cauzei civile *nr.2-47/16*, la cererea de chemare în judecată depusă de Maftai Valeriu împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la înlăturarea obstacolelor, cu cauza civilă *nr.2-596/17*, la cererea de chemare în judecată depusă de Șurîghin Andrei împotriva Ninei Maftai cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale, care se află pe rolul Judecătorei Cahul (f.d.157, vol.I).

16. Prin încheierea din 02 iunie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Cahul de partea pârâtului, în cauza civilă, înaintată la cererea depusă de Maftai Nina împotriva Primăriei or. Cahul și Tamarei Sîrbu privind constatarea faptului privind nesoluționarea în termen legal a cererii.

17. Prin încheierea din 29 iunie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a dispus conexarea într-o singură procedură a cauzei civile *nr.3-14/2017*, la cererea de chemare în judecată înaintată de Maftai Nina împotriva Primăriei orașului Cahul și Tamarei Sîrbu, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Cahul cu privire la constatarea faptului privind nesoluționarea în termen legal a cererii, cu cauza civilă *nr.2-47/2016*, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maftai Valerii și Maftai Nina împotriva lui Butnaru Mihail, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la înlăturarea obstacolelor în urma încălcării dreptului de proprietate și obligarea acestuia la repunerea terenurilor în situația inițială.

18. Prin încheierea din *28 februarie 2018* a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Maftai Valeriu și Maftai Nina împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la înlăturarea obstacolelor, din motiv că Maftai Valeriu nu a semnat și nu a depus în judecată cererea de chemare în cauză, această fiind depusă de o persoană neidentificată fără anexarea împuternicirilor (f.d. 207, vol.I).

19. Prin decizia din 18 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul s-a menținut încheierea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, prin care a fost scoasă de pe rol acțiunea civilă depusă de Maftai Valeriu și Maftai Nina împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la revendicarea terenului prin restabilirea hotarului, încetarea atentării inadmisibile și repararea prejudiciului (f.d. 23, vol.II).

20. Prin încheierea din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cauza nominalizată a fost redistribuită după competență, judecătorului specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Judecătoriei Cahul (f.d.66-68, vol.II).

21. Prin încheierea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (jud. Evgheni Bancov) s-a dispus separarea într-un proces aparte *pretențiile de drept comun*, la cererea de chemare în judecată înaintată de Maftai Nina împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la înlăturarea obstacolelor; cererea de chemare în judecată depusă de Șurîghin Andrei împotriva Ninei Maftai și Butnaru Mihail cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale; cererea de chemare în judecată înaintată de Maftai Nina împotriva Oficiului Cadastral Cahul și ÎS "Cadastru" privind încasarea sumei, de *pretențiile de contencios administrativ*, la cererea de chemare în judecată înaintată de Maftai Nina împotriva Primăriei mun. Cahul și Sîrbu Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Cahul privind contestarea acțiunilor, și la cererea de chemare în judecată înaintată de Șurîghin Andrei împotriva Primăriei mun. Cahul cu privire la constatarea încălcării dreptului și repararea prejudiciului (f.d. 73-75, vol.II).

22. Prin încheierea din 05 august 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (jud. M. Bușuleac) s-a acceptat în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată depusă de Maftai Nina împotriva lui Butnaru Mihail cu privire la lichidarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Șurîghin Andrei împotriva Ninei Maftai și Butnaru Mihail cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale, și cererea de chemare în judecată depusă de Maftai Nina împotriva Oficiului Cadastral Cahul și ÎS „Cadastru” cu privire la încasarea sumei (f.d.80, vol.II).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

23. Prin hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a respins ca întemeiată acțiunea civilă depusă de Maftai Nina împotriva lui Mihail Butnaru cu privire la lichidarea obstacolelor. S-a respins acțiunea civilă ca neîntemeiată depusă de Șurîghin Andrei împotriva Ninei Maftai cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale. S-a respins acțiunea civilă ca fiind neîntemeiată depusă de Maftai Nina împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la încasarea sumei.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

24. Prin încheierea din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost respinsă cererea înaintată de Maftai Nina cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare (f.d. 13-15, vol. III).

25. Prin decizia din 23 ianuarie 2023 a Curții de Apel Cahul a fost respins recursul declarat de Maftai Nina și menținută încheierea din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (f.d. 38-41, vol. III).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

26. La 24 ianuarie 2020, Maftai Nina a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.105-106, vol.II).

27. La 27 ianuarie 2020, Șurîghin Andrei a depus cerere de alăturare la apelul declarat de Nina Maftai (f.d.107-108, vol.II).

28. La 19 octombrie 2021, Maftai Nina și Șurîghin Andrei au prezentat motivarea cererii de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d.147-152, vol.II).

ASPECTE DE PROCEDURĂ

29. Prin încheierea din 20 august 2021 a Curții de Apel Cahul nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanții Nina Maftai și Șurîghin Andrei, și s-a acordat apelanților termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 450 de lei și a apelului motivat (f.d.124-127, vol.II).

30. Prin încheierea din 22 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a prelungit termenul de prezentare a apelului motivat (f.d.140-143, vol.II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

31. Prin decizia 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul s-au respins apelurile declarate de Maftai Nina și Șurîghin Andrei, și menținută hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

32. Instanța de apel a motivat soluția stabilind că, la 20 ianuarie 2016 Maftai Nina s-a adresat cu acțiune împotriva lui Butnaru Mihail privind lichidarea obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate. În cadrul ședinței s-a constatat că la 05 aprilie 2016 reclamanta a dobândit dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, în baza contractului de vânzare cumpărare nr.***** din 05 aprilie 2016, fapt ce rezultă din extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat la 17 aprilie 2016 de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, Oficiul Cadastral Teritorial Cahul filiala

Î.S. „Cadastru”(vol.I f.d.84), iar pârâtul Butnaru Mihail a dobândit dreptul de proprietate, cu 1.0 cotă-parte asupra bunului imobil cu numărul cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 20.03.2002 (f.d.117, vol.I).

33. Instanța de apel a reținut că în baza încheierii din 18 august 2016 a Judecătorei Cahul, inginerul cadastral al OTC Cahul, Ajder Ruslan, a efectuat măsurări cadastrale în vederea constatării hotarului dintre terenurile cu nr. ***** și nr. *****, cu delimitarea terenurilor, dacă se suprapun (f.d. 87, vol.I).

34. Curtea de Apel Cahul a considerat întemeiată concluzia instanței de fond de a respinge pretenția formulată de Maței Nina referitor la demolarea gardului ridicat de Butnaru Mihail, întrucât nu s-a demonstrat că ultimul a acaparat ilegal o porțiune din terenul ce-i aparține Ninei Maței. Mai mult, Maței Nina a fost citată legal de către Oficiul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la executarea lucrărilor de actualizare a planului cadastral a bunului imobil cu nr. cadastral *****, cu participarea reprezentantului Primăriei or. Cahul, arhitectului-șef al or. Cahul și a lui Mihail Butnaru, deși reclamanta a recepționat scrisoarea menționată, totuși aceasta nu s-a prezentat la fața locului, fiind imposibilă executarea lucrărilor în lipsa solicitantei, lucrările fiind sistate, fără a stabili dacă hotarul dintre vecini a fost depășit.

35. Instanța de apel a apreciat ca fiind juste aserțiunile primei instanțe precum că Nina Maței nu a probat faptul recepționării plicului cu citația anume în a doua parte a zilei, argumentele acesteia fiind declarative.

36. De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia instanței de fond privitor la respingerea acțiunii civile înaintată de Șurîghin Andrei, deoarece pretențiile acestuia înaintate împotriva Ninei Maței cu privire la obligarea executării obligațiilor contractuale, nu au fost susținute de reclamant, cât și nici nu au fost înaintate pretenții în acest sens în cererea de apel.

37. Instanța de apel a considerat justă soluția instanței de fond privitor la respingerea acțiunii înaintată de Maței Nina împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la încasarea sumei, odată ce reclamanta/apelantă nu s-a adresat nemijlocit cu cerere la Agenția Servicii Publice privind restituirea sumei achitate în surplus pentru serviciul solicitat sau pentru returnarea sumei achitate ca rezultat al neexecutării lucrărilor de actualizare a planului cadastral a bunului imobil

38. Instanța de apel a concluzionat că pretențiile formulate de Maței Nina și Șurîghin Andrei, sunt incerte, nefiind probate prin dovezi concludente și pertinente. Or, înaintând față de intimatul/pârât Butnaru Mihail, pretenții privind lichidarea obstacolelor, apelanta Maței Nina nu a depus eforturi în vederea întreprinderii unor măsuri pentru stabilirea hotarelor.

39. Instanța de apel nu a reținut argumentele invocate de Maftai Nina și Șurîghin Andrei referitor la citarea necorespunzătoare a Ninei Maftai pentru a participa la acțiunile de măsurare a hotarelor terenurilor în litigiu după cum statuează dispozițiile art.102 din Codul de procedură civilă, or, prevederile normei date de drept se referă la citarea și înștiințarea judiciară pentru participarea la ședința de judecată, cât privește citarea la acțiunile de măsurare, actele cauzei denotă contrariul. La acest aspect, instanța de apel a remarcat că Nina Maftai nu a prezentat probe incontestabile, care ar confirma temeinicia pretențiilor invocate.

40. Instanța de apel a rezumat că apelanții nu au prezentat probe pertinente și concludente, care cert ar demonstra amplasarea ilegală de către intimatul/pârât Butnaru Mihail a gardului în litigiu, pretins că ar depăși linia de hotar al terenului apelantei Nina Maftai, în speță, lipsind act de delimitare a hotarelor în natură, dintre terenul apelantei Maftai Nina și cel al intimatului Butnaru Mihail.

41. Distinct, instanța de apel a remarcat că intimatul Butnaru Mihail a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului dat de judecată.

42. La acest capitol, instanța de apel a stabilit că în respectiva cauză civilă interesele intimatului/pârât Butnaru Mihail au fost reprezentate de avocatul Oleg Gorlenco, în baza contractului de asistență juridică nr.17-c din 13 mai 2016, în calitate de onorariu fiind indicată suma de 5000 de lei.

43. Cu trimitere la art.94 alin.(1) și art.96 alin.(1) din Codul procedură civilă, instanța de apel a concluzionat că cuantumul cheltuielilor suportate de intimat au fost justificate, având în vedere că asistența juridică acordată ultimului a fost pentru o perioadă mai mare de 4 ani.

44. În contextul reținut, instanța de apel a conchis că cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei, pretinse de a fi încasate în mod solidar din contul Ninei Maftai și Șurîghin Andrei în beneficiul lui Butnaru Mihail, suportate de către ultimul în prezenta cauză civilă, sunt reale și necesare, ținând cont de volumul de acțiuni întreprinse de apărare, complexitatea cauzei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

45. La 08 septembrie 2023, Șurîghin Andrei, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul, în partea încasării din contul său a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, cu rejudecarea cauzei la instanța de apel. De asemenea, a solicitat casarea parțială a încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care

a fost impus să achite taxa de stat la depunerea apelului, considerată de recurent ca fiind calculată eronat.

46. La 06 noiembrie 2023, Nina Maftai, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel.

SOLICITĂRILE RECURENȚILOR

47. În susținerea recursului Șurîghin Andrei a invocat că de către instanța de apel au fost încălcate normele de drept material și de drept procedural.

48. Recurentul consideră că instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea, în mod solidar, inclusiv din contul său, în beneficiul intimatului Butnaru Mihail, a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pentru serviciile avocatului Oleg Gorlenco, creându-i în așa mod o situație mai dificilă decât cea din hotărârea primei instanțe atacată cu apel.

49. De asemenea, decizia instanței de apel nu este suficient de motivată, de altfel, nu a fost verificată legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

50. Afară de această, depunând cerere de alăturare la apelul Ninei Maftai, instanța de apel prin încheierea din 20 august 2021, eronat a impus ambii apelanții la plata taxei de stat în mărime de 450 de lei, fără a preciza referitor la achitare în mod solidar, sau de fiecare în parte, având în vedere că nu dânsul a depus apelul inițial, dar s-a alăturat la apelul Ninei Maftai, fiind scutit prin lege de la plata taxei de stat prin prisma art.361 alin.(1) CPC.

51. Cu atât mai mult, pentru cererea de apel urma a fi achitată taxa de stat în sumă de 75 de lei, corespunzător 75% din suma inițială a taxei de stat achitată în prima instanță de 100 de lei, cu toate acestea dânsul a fost nevoit să se conformeze încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Cahul, achitând partea sa din taxa de stat în mărime de 225 de lei, contrar Legii taxei de stat.

52. În viziunea recurentului, instanța de apel eronat a dispus încasarea inclusiv din contul dânsului în beneficiul intimatului Butnaru Mihail a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, precum și eronat a calculat și i-a impus spre lui plata taxei de stat la depunerea apelului, contrar prevederilor legale.

53. În drept, Șurîghin Andrei și-a întemeiat recursul inițial pe temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) din CPC (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023) potrivit cărora, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs

în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

54. *Cu referire la recursul declarat de Nina Maftai*, aceasta a invocat că decizia contestată nu conține o motivare argumentată referitor la acțiunea depusă de către Șurîghin Andrei și acțiunea depusă de către ea, conținând o apreciere superficială, fără verificarea legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

55. Atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au dat apreciere *Actului lucrărilor de măsurare din 22 septembrie 2016* cu privire la executarea lucrărilor de măsurare a hotarelor terenurilor, efectuate de către specialistul cadastral din cadrul Oficiului Cadastral Cahul, din care rezultă că intimatul a acaparat o porțiune din terenul dânzei cu 1 m 82 cm.

56. În viziunea recurenteii de către prima instanță și instanța de apel au fost încălcate normele de drept material, în special eronat au fost aplicate prevederile art.337 din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019) „*Temeiurile încetării dreptului de proprietate*”.

57. Consideră că instanța de apel a încălcat prevederile art.373 CPC, or, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

58. Prima instanță nu a soluționat demersul dânzei cu privire la asigurarea acțiunii, ținând cont de concluzia specialiștilor cadastrali, având în vedere că intimatul/pârât practic a acaparat ilegal o porțiune din terenul ei, iar instanța de apel a ignorat toate aceste împrejurări.

59. De asemenea, de către instanța de apel au fost ignorate prevederile art.380 alin.(1)-(3) CPC, or, prin cererea nr.71144 din 15.11.2021, a solicitat prezentarea probelor care nu au fost soluționate în fond de prima instanță.

60. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prima instanță nu s-a expus în privința pretenției lui Șurîghin Andrei cu privire la obligarea pârâtului să efectueze lucrările de drenaj a orificiilor în gardul de beton pentru epurarea normală a apelor pluviale.

61. Instanța de apel nu s-a expus și nu a cercetat probele din dosar anexate la cererea nr.7430, prin care se constată faptul inundării de către apele pluviale a terenului aferent.

62. La fel, nu s-a dat apreciere declarațiilor inginerului cadastral din cadrul Primăriei mun. Cahul, care a menționat că există o pantă pe linia de delimitare a hotarelor a terenului său și a pârâtului Butnaru Mihail, fapt ce contribuie la inundarea bunului imobil amplasat mai jos de pantă.

63. De asemenea, în decizie nu se conține nicio referire la vreo cerere înaintată intimatului cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

64. În drept, Nina Maței și-a întemeiat recursul pe prevederile *art.432 alin.(1) lit.e) CPC* (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit căroră, recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

POZIȚIA INTIMATULUI

65. La 11 septembrie 2024, Agenția Servicii Publice a depus referință, solicitând să fie respinse recursurile declarate de Șurîghin Andrei și Maței Nina, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pe care le consideră întemeiate și legale.

66. Intimata a indicat că recurenta Maței Nina nu s-a adresat nemijlocit cu cerere la organul cadastral pentru restituirea sumei achitate în surplus pentru serviciul solicitat, sau pentru returnarea sumei achitate ca rezultat al neexecutării lucrărilor de actualizare a planului cadastral a bunului imobil.

67. SCT Cahul pentru lucrările cadastrale executate conform cererii din 01.09.2016 a încasat suma de 797,98 de lei, inclusiv de 23 de lei pentru transport la executarea lucrării. Recurenta Maței Nina a fost informată de către SCT Cahul despre faptul că surplusul achitat va fi restituit de către oficiu la adresarea acesteia.

68. Alte referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

69. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

70. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

71. Potrivit art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

72. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

73. Recursul declarat la *08 septembrie 2023 și 06 noiembrie 2023* de către Șurîghin Andrei și Maftai Nina, au fost depuse după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare 01 septembrie 2023, și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

74. Articolul 432 „*Temeiurile declarării recursului*” din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

75. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

76. Articolul 433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: **a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).**

77. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

78. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la *26 aprilie 2023*.

79. Din actele cauzei rezultă că la *29 iunie 2023*, Curtea de Apel Cahul a expediat copia deciziei integrale (motivate), în adresa lui Șurîghin Andrei și Ninei Maței, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d.72, vol.III), însă la dosar nu se atestă date când au fost recepționate de către recurenți.

80. Totodată, în recurs Șurîghin Andrei a menționat că la *10 iulie 2023* a recepționat copia deciziei motivate, întru confirmarea celor invocate a anexat la recurs copia plicului (f.d.82 verso, vol.III). La fel, Maței Nina în recurs a subliniat că copia deciziei motivate a recepționat-o la *05 septembrie 2023*, anexând în acest sens copia avizului poștal de recepție și a plicului (f.d.114, vol.III).

81. În contextul enunțat, recursul declarat la *08 septembrie 2023* de către Șurîghin Andrei, și respectiv la *06 noiembrie 2023* de către Maței Nina, se consideră ca fiind depuse în interiorul termenului prevăzut la art.434 alin.(1) CPC.

82. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

83. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute

în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

84. Din analiza recursului rezultă că Șurîghin Andrei și-a întemeiat recursul pe temeiurile de drept prevăzute de art.432 alin.(1) din CPC (în redacția legii *până la* modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023) potrivit cărora, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

85. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că după cum s-a menționat supra prin Legea nr.246 din 31.07.2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv prevederile Codului de procedură civilă, în special au fost modificate și temeiurile recursului prevăzute la art.432, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

86. La caz, recurentul Șurîghin Andrei a depus recursul la *08 septembrie 2023*, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate la articolul 432 CPC, dispozițiile căruia au un text diferit de cel al articolul 432 prevăzut în redacția legii până la modificările intrate în vigoare din 01 septembrie 2023.

87. Dat fiind cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat de Șurîghin Andrei nu se încadrează în temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, respectiv, urmează a fi considerat inadmisibil.

88. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului (*08.09.2023*). Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

89. De altfel, dezacordul recurenților cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept

material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

90. Completul de judecată remarcă că art.442 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că instanța de recurs verifică legalitatea deciziei atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs.

91. Cât privește recursul declarat de Mafei Nina, Completul de judecată reține că din analiza recursului declarat de ultima rezultă că aceasta și-a întemeiat recursul pe prevederile *art.432 alin.(1) lit.e)* din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit cărora recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

92. Cu referire la invocarea *art.432 alin.(1) lit.e)* din Codul de procedură civilă, Mafei Nina la fel susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

93. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.e) alin.(1) art.432 din Codul de procedură civilă, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

94. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art.432 alin.(1) lit.e) CPC, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina (nr.2), 05 februarie 2015, §62*, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „*denegare a dreptății*”. De asemenea, în cauza *Balliktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, §75*, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „*eroare vădită*” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

95. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

96. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica

CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (*Dulaurans v. France, 2000, §38*). Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (*Tel v. Turkey, 2017*). Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (*Anđelković v. Serbia, 2013; Lazarević v. Bosnia and Herzegovina, 2020*).

97. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art.307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

98. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea

Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în *cauza Bochan v. Ucraina (nr. 2)*, 5 februarie 2015, §62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în *cauza Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, §75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

99. Din textul recursurilor nu se constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia instanței de apel ar fi emisă contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

100. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă în substanță la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

101. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată, îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

102. La caz, Completul de judecată nu a stabilit că probele au fost apreciate arbitrar sau irațional de către instanța de apel. Prin urmare, acest temei de recurs este vădit neîntemeiat.

103. Completul de judecată nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și bine argumentate separat.

104. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau

alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

105. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile declarate de Șurîghin Andrei și Maftai Nina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) CPC. Or, recursurile conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

106. La caz, lipsește aparența unei încălcări a drepturilor recurenților Șurîghin Andrei și Maftai Nina la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

107. De fapt, motivele recursurilor se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii, aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt ce nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, soluția emisă de instanța de apel a fost bazată pe probele administrate la dosar.

108. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse conțin obiecții care au fost analizate de către Curtea de Apel Cahul, fiind apreciate pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

109. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei contestate și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursurile nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

110. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursurilor trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea

oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

111. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Goldner împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45*).

112. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1,11p.141,§39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*Helmerts c. Suediei 09 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

113. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile declarate de Șurîghin Andrei și Maftei Nina, urmează a fi considerate inadmisibile.

114. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a), art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de către Șurîghin Andrei și Maftei Nina.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecătorii

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat